

P7_TA-PROV(2012)0223

Európa efektívne využívajúca zdroje

Uznesenie Európskeho parlamentu z 24. mája 2012 o Európe efektívne využívajúcej zdroje (2011/2068(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje (COM(2011)0571),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európa efektívne využívajúca zdroje – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020 (COM(2011)0021),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Zlepšenie využitia potenciálu opatrení EÚ v oblasti životného prostredia: budovanie dôvery prostredníctvom rozširovania poznatkov a schopnosti reagovať (COM(2012)0095),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2011 o účinnej stratégii pre oblasť surovín pre Európu¹,
- so zreteľom na závery Rady pre životné prostredie o Pláne Komisie pre Európu efektívne využívajúcu zdroje prijaté 19. decembra 2011 (18786/11), závery Rady pre hospodársku súťaž z 29. septembra 2011 o konkurencieschopnom európskom hospodárstve a závery Rady pre životné prostredie z 20. decembra 2010 o udržateľnom hospodárení s materiálmi, udržateľnej výrobe a spotrebe: kľúčový príspevok k Európe, ktorá efektívne využíva zdroje,
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry (EEA) s názvom Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2010 (SOER 2010),
- so zreteľom na nadchádzajúcu konferenciu Organizácie Spojených národov o trvalo udržateľnom rozvoji 20. – 22. júna 2012 v Brazílii,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Sprístupnenie surovín pre budúci blahobyt Európy – návrh európskeho partnerstva pre inovácie v oblasti surovín (COM(2012)0082),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2012 o téme Ako predchádzať plytvaniu potravinami: stratégie pre efektívnejší potravinový reťazec v EÚ²,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a na stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre priemysel,

¹ Prijaté texty, P7_TA(2011)0364.

² Prijaté texty, P7_TA(2012)0014.

výskum a energetiku, Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre rybné hospodárstvo (A7-0161/2012),

- A. keďže súčasná hospodárska, finančná a environmentálna kríza ukazuje, že Európa naliehavo potrebuje nové zdroje udržateľného hospodárskeho rastu;
- B. keďže následky nedostatku zdrojov, napríklad stúpajúce ceny, mimoriadne ťažko znášajú ľudia s nižším príjmom a v znevýhodnených regiónoch; keďže je preto ešte potrebnejšia než predtým súčinnosť medzi sociálnymi a environmentálnymi politikami;
- C. keďže rastúci dopyt po prírodných zdrojoch a ich nadmerné využívanie a s tým súvisiaca zmena využívania pôdy vedú k znehodnocovaniu životného prostredia, rýchlejšej zmene klímy a ničeniu obmedzeného prírodného kapitálu Zeme vrátane straty biodiverzity;
- D. keďže vzácnosť zdrojov vyplývajúca z ich intenzívneho využívania, cenové špekulácie na trhoch s komoditami a dramatický nárast celosvetovej spotreby zvyšujú ceny surovín, pričom reálne ceny komodít sa od prelomu storočia zvýšili o 147 %; keďže EÚ bude pravdepodobne čeliť vážnym výzvam pri zabezpečovaní prístupu ku kľúčovým zdrojom a ich neprerušenej dodávky; keďže sa uznáva, že účinné využívanie surovín v priemysle a na politickej úrovni je kľúčové v záujme riešenia týchto problémov;
- E. keďže prechod hospodárstva na efektívne využívanie zdrojov, ktoré rešpektuje hranice možností planéty a umožňuje nárast počtu obyvateľstva na celom svete, a počet obyvateľstva, ktoré žije v budúcich industrializovaných krajinách, prinesú zvýšenie konkurencieschopnosti a nové zdroje rastu a zamestnanosti prostredníctvom úspor vďaka vyššej účinnosti, komercializácie inovácií a lepšieho riadenia zdrojov počas ich celého životného cyklu;
- F. keďže recyklácia je viac než len zhromažďovanie recyklovateľného odpadu, a preto je nevyhnutné, aby bol každý krok v hodnotovom reťazci obsiahnutý v budúcich opatreniach;
- G. keďže budúca holistická politika v oblasti zdrojov by nemala rozlišovať len medzi obnoviteľnými a neobnoviteľnými zdrojmi, ale mala by sa zaoberať aj stálymi materiálmi;
- H. keďže výsledky Eurobarometra z marca 2011 ukazujú, že efektívnosť využívania zdrojov a udržateľná výroba a spotreba vyvolávajú najväčšie obavy občanov EÚ; keďže nebude v žiadnom prípade možné postupovať smerom k udržateľnosti, pokiaľ sa do tohto procesu priamo nezapoja občania prostredníctvom zmeny postojov a zmeny v zvyklostiach spoločnosti, čo sa týka používania zdrojov;
- I. keďže zaistenie prístupu k zdrojom a ich neprerušovanej dodávky sa stávajú čoraz zložitejším problémom v dôsledku nárastu spotreby zdrojov a rozšírenia využívania vody a pôdy;
- J. keďže konkurencieschopný priemysel umožňuje nové investície do efektívnejších technológií;

Prioritné opatrenia

1. vyzýva Komisiu, aby zriadila spoločné pracovné skupiny zamerané na tri kľúčové oblasti – potraviny a nápoje, bývanie a mobilita – s cieľom čo najskôr vytvoriť akčné plány efektívneho využívania zdrojov v Európe s jasnými opatreniami na zníženie používania zdrojov; pracovné skupiny by mali dopĺňať činnosť platformy pre efektívne využívanie zdrojov a tvorili by ich odborníci z Komisie, členských štátov, priemyslu, občianskej spoločnosti a iných kľúčových zainteresovaných strán, pričom ich úlohou by bolo podnecovať partnerstvá medzi subjektmi v celom hodnotovom reťazci;
2. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili prekážky fungovania európskeho trhu pre recykláciu a opätovné použitie, a stimulovali takýto trh podporou dopytu po recyklovaných materiáloch a vedľajších produktoch a ich dostupnosti prostredníctvom opatrení, ktoré by mali zahŕňať rýchly ďalší rozvoj prísnych kritérií „konca odpadu“ a hospodárske stimuly, ako je napríklad zníženie sadzieb DPH na druhotné suroviny v sektoroch, v ktorých trh nefunguje dobre, alebo podpora používania inovatívnych technológií zberu a triedenia, a to do roku 2013; tejto súvislosti zdôrazňuje naliehavú potrebu plne implementovať všetky existujúce právne predpisy v oblasti odpadov a posilniť presadzovanie a monitorovanie;
3. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskum a technologické inovácie s cieľom urýchliť prechod na hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje; zdôrazňuje, že jedným z hnacích motorov vybudovania Európy efektívne využívajúcej zdroje je iniciatíva Inovácie v Únii vrátane programu Horizont 2020, európskeho inovačného partnerstva v oblasti surovín, akčného plánu v oblasti ekologických inovácií a inovačných centier znalostí; vyzýva Komisiu, aby zriadila ľahko prístupnú on-line databázu najlepších postupov pre efektívne využívanie zdrojov;
4. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa do roku 2013 dohodli na jasných, pevných a merateľných ukazovateľoch hospodárskej činnosti, ktoré zohľadnia zmenu klímy, biodiverzitu a efektívne využívanie zdrojov z pohľadu celého životného cyklu, napríklad vo forme koša štyroch ukazovateľov využívania zdrojov, a to pôdnej stopy, vodnej stopy, materiálnej stopy a uhlíkovej stopy, a používali tieto ukazovatele ako základ pre legislatívne iniciatívy a konkrétne ciele znižovania; zdôrazňuje, že tento proces musí byť transparentný a musí zahŕňať kľúčové zainteresované strany;
5. vyzýva Komisiu, aby navrhla rozšírenie pôsobnosti smernice o ekodizajne na iné ako energeticky významné výrobky a aby vypracovala ďalšie požiadavky týkajúce sa celkovej efektívnosti využívania zdrojov a výkonnosti výrobkov, ktoré by zahŕňali recyklovaný obsah, trvanlivosť, recyklovateľnosť, opraviteľnosť a opätovné využitie, s cieľom zlepšiť ich vplyv na životné prostredie a podporiť recyklačné trhy; zdôrazňuje, že každý takýto návrh musí byť založený na komplexných posúdeniach vplyvu a musí byť v súlade s inými príslušnými právnymi predpismi;
6. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby v čo najväčšom rozsahu začlenili politiku efektívneho využívania zdrojov do všetkých ostatných politík vrátane preklenujúcich politík hospodárskeho riadenia, ako je napríklad Európa 2020, a implementovali ju na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ;

Program pre budúci rast

7. podporuje hlavnú iniciatívu týkajúcu sa Európy efektívne využívajúcej zdroje a Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje a jeho víziu do roku 2050 vrátane jeho míľnikov;

vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila všetky legislatívne a iné iniciatívy potrebné na dosiahnutie týchto míľnikov a aby zabezpečila súdržné zladenie všetkých politík EÚ s týmito míľníkmi a celkovou víziou EÚ týkajúcou sa vytvorenia nízkouhlíkového hospodárstva do roku 2050 okrem iného aj prostredníctvom obmedzenia emisií skleníkových plynov o 80 – 95 % v porovnaní s úrovňou z roku 1990; pripomína, že oddelenie hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov je nevyhnutné na zlepšenie konkurencieschopnosti Európy a na zníženie jej závislosti od zdrojov; odporúča, aby Komisia zaistila zachovanie stabilného legislatívneho rámca, aby sa neohrozili dlhodobé investície;

8. zdôrazňuje význam efektívneho využívania zdrojov pre dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020; vyjadruje presvedčenie, že rámcový program pre výskum a inovácie Horizont 2020 by mal v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu; vyzýva členské štáty, aby prijali národné plány efektívneho využívania zdrojov, ktoré by zahŕňali osobitné opatrenia a ciele, v súlade s cieľmi plánu na úrovni EÚ;
9. vyzýva Komisiu, aby do konca roku 2012 navrhla nový rámec politiky udržateľnej spotreby a výroby, ktorým stanoví proces identifikácie prioritných produktov alebo služieb, ktoré najviac prispievajú ku kľúčovým globálnym oblastiam spotreby (voda, pôda, suroviny a uhlík), a to v súlade s ukazovateľmi spotreby stanovenými v pláne efektívneho využívania zdrojov; uvedené by mali sprevádzať legislatívne návrhy zaoberajúce sa prioritnými produktmi a službami pomocou relevantných nástrojov vrátane mechanizmov, ktoré môžu zlepšiť efektívnosť využívania zdrojov v dodávateľskom reťazci, a možnosti stanoviť minimálne požiadavky alebo referenčné kritériá najlepšej výkonnosti prostredníctvom vykonávacích opatrení;
10. zastáva názor, že kroky zamerané na dosiahnutie efektívnejšieho využívania zdrojov nemožno v žiadnom prípade obmedzovať len na verejnú sféru, a preto vyzýva Komisiu, členské štáty a podniky, aby založili svoje hospodárske stratégie na radikálnom zlepšení efektívnosti využívania zdrojov, ktoré bude viesť k oddeleniu hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov; takisto sa domnieva, že je potrebné zamerať sa tak na efektívnosť, ako aj na účinnosť využívania zdrojov;
11. zdôrazňuje naliehavú potrebu rýchlo konať s cieľom podporiť inovácie a investície do nových technológií a podnikateľských modelov vrátane sektorových priemyselných stratégií a udržateľných podnikateľských modelov, ako napríklad lízingová spoločnosť, a vytvoriť stimuly, ktoré budú mať pre hospodárstvo prínos; zdôrazňuje kľúčový význam súkromného sektora vrátane MSP pri zabezpečení zeleného hospodárskeho rastu;
12. zdôrazňuje, že Európa ako recyklujúca spoločnosť musí do veľkej miery opätovne používať a recyklovať svoj vlastný odpad a produkovať druhotné suroviny tým najúčinnnejším spôsobom;
13. žiada o vypracovanie normy pre využívanie zdrojov, ktorá by bola v prospech MSP a zakladala by sa na koncepciách, ako je iniciatíva Global Compact;
14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby plne začlenili ciele efektívneho využívania zdrojov do európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík; naliehavo vyzýva členské štáty, aby potvrdili túto požiadavku v Európskej rade; vyzýva Komisiu, aby poskytla ďalšie informácie o tom, ako sa bude v rámci európskeho semestra konkrétne hodnotiť pokrok členských štátov pri dosahovaní efektívnejšieho využívania zdrojov;

15. zdôrazňuje, že výhoda novátora v oblasti efektívneho využívania zdrojov môže pomôcť ovládnuť rastúce trhy, pričom pripomína, že EÚ ovláda približne jednu tretinu svetového trhu s environmentálnymi technológiami;

Transformácia hospodárstva

16. pripomína, že aby sa zabránilo nadchádzajúcim problémom, ako je napríklad vzácnosť zdrojov alebo ich stúpajúce ceny, je potrebné znížiť objem využívaných zdrojov;
17. poznamenáva, že na to, aby bolo možné realizovať prechod na hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, musia trhové ceny plne vyjadrovať mieru vzácnosti zdrojov, ako aj všetky náklady na výrobný proces; zdôrazňuje, že trhy podnecujú k efektívnemu využívaniu zdrojov, ak ceny vyjadrujú skutočné náklady na použité zdroje; požaduje vykonávanie prístupu založeného na životnom cykle v účtovných procesoch a internalizáciu vonkajších environmentálnych nákladov podľa zásady „znečisťovateľ platí“;
18. podporuje záväzok Komisie uvedený v pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, že bude rozvíjať trhové nástroje, ktoré by umožnili zahrnúť negatívne externality do trhových cien, vďaka čomu by ceny vyjadrovali skutočné náklady na používanie zdrojov a ich environmentálny dosah;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili stimuly, ktoré budú nabádať spoločnosti a verejné orgány, aby merali, hodnotili a priebežne zlepšovali svoju vodnú, pôdnu, surovinovú a uhlíkovú stopu, a prijali opatrenia na rozšírenie zásady zodpovednosti výrobcu a na odstránenie prekážok, ktoré brzdia efektívne využívanie zdrojov;
20. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zvýšili podiel environmentálnych daní, a zdôrazňuje, že by sa tým malo umožniť zníženie iných druhov daní, ako napríklad zdanenie miezd, zvýšenie konkurencieschopnosti, zabezpečenie rovnakých podmienok a vytvorenie priestoru pre technologický rozvoj; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby monitorovali a porovnávali účinky tohto nástroja;
21. naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala rozvoj hierarchického modelu s cieľom zaistiť najvyššiu pridanú hodnotu použitia zdrojov bez ohrozenia životného prostredia;
22. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby bezodkladne a najneskôr do roku 2014 prijali konkrétne plány založené na jasnej definícii na zrušenie všetkých dotácií škodlivých pre životné prostredie do roku 2020 vrátane dotácií, ktoré stimulujú neefektívne využívanie obnoviteľných zdrojov, a aby podávali správu o pokroku vo svojich národných programoch reforiem;
23. naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala príležitosti na vytvorenie celoeurópskych programov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktoré by motivovali výkonnosť vo všetkých členských štátoch vrátane tých, kde sú miery opätovného používania a recyklácie oveľa nižšie ako priemer EÚ;
24. poukazuje na význam, ktorý zohrávajú občania a občianska spoločnosť pri uskutočňovaní zmeny a transformácii hospodárstva; zdôrazňuje, že je potrebné rozpracovať stratégie na zvýšenie povedomia, na zmenu správania spotrebiteľov a na zabránenie opačným účinkom;

25. zdôrazňuje potrebu zaistiť udržateľnú európsku ponuku surovín, ktorá by postačovala na naplnenie potrieb rozvíjajúceho sa sektora recyklácie a rozširovala by otvorené hospodárstvo Európy a tvorila pracovné miesta;
26. vyzýva na prísnejšie požiadavky týkajúce sa ekologického verejného obstarávania v súvislosti s výrobkami a službami so značným environmentálnym vplyvom, ktoré najviac prispievajú k spotrebe kľúčových globálnych zdrojov (voda, pôda, suroviny a uhlík), ako sú stanovené v pláne efektívneho využívania zdrojov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosti prepojenia ekologického verejného obstarávania a projektov financovaných zo zdrojov EÚ; požaduje, aby sa do konca tohto roka vyvinulo úsilie na podporu spoločného verejného obstarávania a sietí pracovníkov v oblasti verejného obstarávania s cieľom podpory ekologického verejného obstarávania, pričom to, samozrejme, nesmie vytvárať konkurenčnú nevýhodu pre verejné podniky;
27. požaduje, aby sa požiadavky na environmentálne informácie rozšírili tak, aby zastrešovali tradičné hromadné spotrebiteľské tovary; podporuje národné testy environmentálneho označovania a naliehavo vyzýva Komisiu, aby pracovala na rozvoji harmonizovanej európskej metódy výpočtu environmentálnej stopy produktu s cieľom poskytnúť spotrebiteľom viac informácií o produktoch, ktoré nepatria do existujúcich systémov, ako sú napríklad systémy ekologického označovania, energetického označovania a označovania organického poľnohospodárstva;
28. zdôrazňuje význam súhrnnej etikety zahrňujúcej okrem iného zdroj, z ktorého pochádzajú informácie o produkte; žiada Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia potrebné na zlepšenie súčasného nariadenia o označovaní zavedením etikiet, ktoré umožňujú spotrebiteľovi okamžitý, dobre informovaný a udržateľný výber;
29. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili úplné vykonávanie acquis EÚ v oblasti odpadu vrátane minimálnych cieľov, a to prostredníctvom svojich vnútroštátnych stratégií a plánov predchádzania vzniku odpadu a nakladania s odpadom; opakuje, že treba ďalej rozpracovať existujúce ciele v oblasti zberu a triedenia odpadu a nastaviť ich na najvyššiu a najkvalitnejšiu obnovu materiálov v každej fáze; preto poukazuje na potrebu financovania EÚ zameraného na uprednostňovanie aktivít, ktoré sú v hierarchii odpadu postavené vyššie, ako sa uvádza v rámcovej smernici o odpade (napr. uprednostnením recyklačných podnikov pred likvidáciou odpadu); vyzýva Komisiu, aby zvažila potrebu zdokonaľiť a zladit' metódy výpočtov a štatistík súvisiacich s odpadom s cieľom poskytnúť spoľahlivý základ pre podporu recyklácie;
30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby účinnejšie konali v rámci boja proti nezákonnej doprave odpadu, najmä nebezpečného odpadu, do krajín mimo EÚ, a najmä aby posilnili vhodné systémy monitorovania; navrhuje vytvorenie európskej politiky pre vonkajší odpad s cieľom šíriť najlepšie európske normy nakladania s odpadom mimo EÚ;
31. poukazuje na to, že viac ako 20 % potravín sa vyhadzuje ako odpad, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia na výrazné zníženie odpadu z potravín; okrem toho zdôrazňuje, že nedochádza len k vyhadzovaniu potravín, ale aj zdrojov využívaných na spracovanie a balenie potravín;
32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby kládli väčší dôraz na informovanie, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia, najmä pokiaľ ide o triedenie odpadu, opätovné využívanie a recykláciu, keďže vzdelávanie priamo ovplyvňuje návyky týkajúce sa efektívneho

využívania zdrojov;

33. vyzýva Komisiu, aby zjednodušila acquis v oblasti odpadu pri zohľadnení hierarchie odpadu a potreby znížiť reziduálny odpad na úplné minimum; preto vyzýva Komisiu, aby do roku 2014 predložila návrhy s cieľom postupne zaviesť všeobecný zákaz skládkovania odpadu na európskej úrovni a zákaz spaľovania recyklovateľného a kompostovateľného odpadu do konca tohto desaťročia; uvedené by mali sprevádzať vhodné prechodné opatrenia vrátane ďalšieho rozvoja spoločných noriem na základe prístupu životného cyklu; vyzýva Komisiu, aby preskúmala recyklačné ciele smernice o odpadoch pre rok 2020; zastáva názor, že daň zo skládkovania odpadu, ako ju už zaviedli niektoré členské štáty, by tiež pomohla dosiahnuť uvedené ciele;
34. poukazuje na to, že existujúce skládky by mohli slúžiť ako rezervy surovín (mestská ťažba), na túto tému však existuje málo vedeckých zistení;
35. vyzýva členské štáty, aby rozšírili prácu na usmerneniach týkajúcich sa vypracovania noriem pre recyklovaný materiál prostredníctvom Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN);
36. vyzýva Komisiu, aby zaistila, že politiky budú viesť ku kaskádovému využívaniu prírodných surovín a k uprednostňovaniu produktov s najvyššou pridanou hodnotou a produktov najefektívnejšie využívajúcich zdroje pred výrobou energie, pričom sa zohľadní najmä potenciál zmiernovania emisií skleníkových plynov;
37. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala aj takýto kaskádový prístup v prípade využívania biomasy, ktorý pred bioenergetikou uprednostňuje recykláciu a produkty s najvyššou pridanou hodnotou a produkty najefektívnejšie využívajúce zdroje, ako sú napríklad bioprodukty a biologické priemyselné materiály;
38. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali program na zvyšovanie informovanosti a aby poskytovali poradenstvo spoločnostiam, najmä MSP;
39. zdôrazňuje, že aby bol prístup na základe životného cyklu zmysluplný, musí byť založený na čo najpresnejšom účtovníctve; v tejto súvislosti trvá na tom, že pri vykonávaní smernice o kvalite palív by dodávatelia mali uplatňovať samostatnú predvolenú hodnotu pre bitúmenové piesky;
40. zdôrazňuje význam výskumu, vývoja a inovácií pre zrýchlenie premeny na Európu účinne využívajúcu zdroje; poznamenáva, že väčšia miera inovácií je potrebná najmä v oblasti ekologického prieskumu a ťažby surovín, poľnohospodárstva, chémie, spracovania a recyklácie odpadu, vodohospodárstva, potenciálu opätovného využitia a nahradenia materiálov, technológií a dizajnu s výrazným vplyvom na životné prostredie riešeniami, ktoré sú menej materiálno a energeticky náročné; poukazuje na to, že k inováciám, výskumu a vývoju by prispelo aj poskytnutie daňových úľav spojených so zníženým využívaním zdrojov;
41. pripomína, že efektívne využívanie zdrojov by malo byť zamerané na pomoc EÚ so zvyšovaním jej technickej výkonnosti, aby sa zo surovín v celom hodnotovom reťazci (v rámci ťažby, spracovania, rafinácie a recyklovania) mohlo vytážiť viac;
42. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, akým spôsobom možno zvýšiť efektívnosť využívania

zdrojov v ťažobnom a spracovateľskom priemysle EÚ s cieľom posilniť konkurencieschopnosť a udržateľnosť, a to aj podporou zavádzania nových technológií a zintenzívnením výroby vedľajších produktov popri základných kovoch;

43. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zvážili zriadenie centier pre inovačné technológie v záujme podpory ťažby, recyklácie a opätovného využívania užitočných zložiek z produktov ťažobného odpadu a aby uľahčili následné využívanie produktov ťažobného odpadu nachádzajúcich sa v rôznych typoch skladísk odpadu a v stavebnom priemysle, ako aj manipuláciu s týmito typmi skladísk odpadu ekologicky bezpečným spôsobom;
44. poukazuje na potrebu využívania alternatívnych výrobkov, čím by sa zmenili spotrebné návyky náročné na materiály a energiu a súčasne by sa dosiahla rovnaká úroveň výkonnosti, ako aj potrebu využívania alternatívnych surovín a iných materiálov, vďaka ktorým by boli výrobné procesy menej energeticky náročné;
45. naliehavo žiada Komisiu, aby preskúmala účinky zdanenia prírodných zdrojov a pôvodných surovín, a najmä všetky vedľajšie účinky, akými sú neutržateľné náhrady, daňové úniky alebo presun hospodárskej činnosti do tretích krajín;
46. zdôrazňuje význam zručností a odbornej prípravy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa v tejto súvislosti zapojili do úzkeho dialógu so sociálnymi partnermi, akademickou obcou a zástupcami priemyslu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s priemyslom a akademickou obcou podporovali efektívne využívanie zdrojov prostredníctvom osobitných univerzitných programov a štipendií; ďalej v tejto súvislosti podporuje výmenné programy v tejto oblasti, ako je program Erasmus Mundus pre nerasty a životné prostredie;
47. zdôrazňuje potrebu investovať do recyklácie surovín a vzácnych zemín, keďže ťažba, rafinácia a recyklácia vzácnych zemín majú vážne environmentálne dôsledky, ak sa neriadia náležitým spôsobom;

Prírodný kapitál a ekosystémové služby

48. zdôrazňuje, že biodiverzita je nevyhnutná pre existenciu ľudského života a dobré životné podmienky spoločností, a to priamo aj nepriamo prostredníctvom ekosystémových služieb, ktoré poskytuje; víta a podporuje stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 vrátane všetkých jej cieľov a opatrení; zdôrazňuje význam uplatňovania ochrany biodiverzity aj v rámci úsilia o Európu účinne využívajúcu zdroje;
49. rovnako víta to, že sa vypracovali osobitné opatrenia na kontrolu invazívnych druhov, a žiada, aby sa tieto opatrenia bezodkladne vykonávali;
50. poukazuje na význam vody ako prírodného zdroja, ktorý je nevyhnutný pre ľudstvo aj ekosystémy; pripomína zvýšený tlak na dostupnosť a kvalitu čistých a bezpečných vodných zdrojov v dôsledku takých faktorov, akými sú odlesňovanie, urbanizácia, rast počtu obyvateľstva, hospodársky rast a zmena klímy; zdôrazňuje potrebu viacúrovňového prístupu k hospodáreniu s našimi vodnými zdrojmi, pričom kladie dôraz na úlohu miestnych a regionálnych orgánov v kontexte hlavnej iniciatívy týkajúcej sa Európy efektívne využívajúcej zdroje;
51. naliehavo vyzýva Komisiu, aby tiež vypočítala a zverejnila náklady na environmentálne

- škody vznikajúce následkom politík EÚ v oblasti poľnohospodárstva a rybolovu;
52. vyzýva Komisiu, aby využívala najlepšie postupy v oblasti efektívneho využívania zdrojov s cieľom vypracovať vhodné kritériá a začala pilotné projekty týkajúce sa viacerých zdrojov, napríklad fosforu, s cieľom dosiahnuť do roku 2020 mieru opätovného využitia prakticky na úrovni 100 % a optimalizovať ich využívanie a recykláciu; zdôrazňuje, že takéto pilotné projekty by mali dostať priamu finančnú podporu z EÚ;
 53. domnieva sa, že s európskymi zdrojmi treba hospodáriť spôsobom, ktorý je strategickejší a vhodnejší z hľadiska životného prostredia; nazdáva sa, že by sa malo vynakladať väčšie úsilie na hospodárenie s existujúcimi zdrojmi v EÚ, najmä nerastnými surovinami, kovmi a drevom, ako aj zdrojmi energie vrátane fosílnych palív; zdôrazňuje, že EÚ má potenciálnu schopnosť pokrývať svoje vlastné surovinové potreby, a žiada ju, aby znížila svoju závislosť od dovozu surovín vyrobených metódami, ktoré nie sú udržateľné z hľadiska životného prostredia;
 54. zastáva názor, že priemysel členských štátov by mal čoraz viac využívať domáce suroviny; poukazuje na to, že riadením domácich zdrojov by sa malo zabezpečiť, aby nedochádzalo k ich plytvaniu;
 55. zdôrazňuje význam udržateľného poľnohospodárstva, čo povedie k zníženiu importovaného využívania pôdy a uhlíkovej stopy Európy;
 56. domnieva sa, že informovanosť spotrebiteľov zohráva kľúčovú úlohu pri zlepšovaní efektívnosti využívania zdrojov v rámci spotreby potravín, a podporuje iniciatívy na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni zamerané na podporu udržateľnejších modelov spotreby potravín;
 57. upozorňuje na úlohu obnoviteľných prírodných zdrojov, ako sú napríklad lesy, pri dosahovaní efektívnosti využívania zdrojov; vyzýva Komisiu, aby podporovala používanie obnoviteľných, biologických, recyklovateľných a ekologických surovín a iných materiálov; poukazuje najmä na to, že využívanie obnoviteľných materiálov s nízkymi emisiami, ako je napríklad drevo, na stavebné účely je z hľadiska využívania zdrojov efektívne;
 58. zdôrazňuje potrebu zvýšiť ochranu lesov v EÚ a posilniť súvisiace metódy predchádzania rizikám, keďže lesné zdroje a environmentálne kvality dreva predstavujú značný prírodný kapitál; žiada, aby sa vytvorili finančné nástroje na financovanie opatrení na predchádzanie lesným požiarom a výskytu parazitov; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s drevospracujúcim priemyslom preskúmala priestor na prijatie osobitných opatrení zameraných na udržateľné využívanie lesných zdrojov, a to najmä prostredníctvom pilotných projektov; požaduje lepšie uplatňovanie opatrení v oblasti lesného hospodárstva, ktoré existujú v rámci rôznych politík EÚ, s cieľom zlepšiť hospodársku hodnotu lesov a zabezpečiť lepšiu dostupnosť dreva, napríklad prostredníctvom činností opätovnej výsadby v rámci programov rozvoja vidieka;
 59. zdôrazňuje, že straty živín v životnom prostredí v dôsledku poľnohospodárskej produkcie vyvolávajú veľké externé náklady pre ekosystémy, ľudské zdravie a klímu; vyzýva Komisiu, aby zaviedla moderné techniky riadenia živín s cieľom obmedziť straty živín v dôsledku zintenzívňovania produkcie;

60. zdôrazňuje, že reformný balík k spoločnej politike v oblasti rybného hospodárstva je kľúčovou zložkou v kontexte hlavnej iniciatívy týkajúcej sa Európy efektívne využívajúcej zdroje; domnieva sa, že maximálne udržateľné výnosy, predchádzanie odhadzovaniu, čistejšie a účinnejšie motory, selektívnejšie rybárske náčinie, rovnaké podmienky v medzinárodnom meradle a nadbytočné kapacity flotíl sú otázky, ktoré treba riešiť v záujme ekologicky a ekonomicky zdravého sektora rybolovu a akvakultúry; ďalej zdôrazňuje sociálny a hospodársky význam malých pobrežných flotíl;

Riadenie a monitorovanie

61. naliehavo žiada Komisiu, aby v spolupráci so všetkými kľúčovými zainteresovanými stranami prijala pevné a jednoducho zrozumiteľné ukazovatele, napríklad pre pôdnu stopu, vodnú stopu, surovinovú stopu a uhlíkovú stopu, s cieľom monitorovať pokrok smerom k plneniu týchto cieľov; tieto ukazovatele by sa mali zakladať na integrovaných účtovných nástrojoch a na konzistentných a široko prijímaných vedeckých metódach a mali by sa explicitne vymedziť tak, aby sa uplatňovali v celej EÚ na subjekty, ktoré tvoria politiku, ako aj na súkromné subjekty; okrem toho by mali zohľadňovať vplyvy počas celého životného cyklu a merať objem zdrojov vstupujúcich do hospodárstva s cieľom umožniť riešenie všetkých aspektov vzácnosti zdrojov, čím sa začlenia skryté toky; upozorňuje, že navrhovaný ukazovateľ produktivity zdrojov neposkytne požadované informácie;
62. pripomína význam súboru koherentných, merateľných, jasných a overiteľných sektorových cieľov vrátane celkového cieľa pri uskutočňovaní vízie a míľnikov uvedených v pláne; uznáva zložitosť tejto témy a v dôsledku toho potrebu solídneho vedeckého základu; vyzýva Komisiu, aby na tomto základe najneskôr do roka od prijatia príslušných indikátorov predložila konkrétny návrh takýchto cieľov pre EÚ a členské štáty a zabezpečila súlad všetkých politík EÚ so stanovenými cieľmi; domnieva sa, že až do stanovenia podrobnejších cieľov by sa mali pokladať za ciele míľniky, ktoré sú súčasťou plánu; vyzýva členské štáty, aby začlenili príslušné ciele do svojich stratégií efektívneho využívania zdrojov;
63. zdôrazňuje, že osobitné ukazovatele efektívnosti využívania zdrojov sú kľúčové vo všetkých oblastiach politiky, a vyzýva Komisiu, aby začlenila ukazovatele efektívnosti využívania zdrojov do všetkých svojich hodnotení vplyvu; takisto sa domnieva, že kontrola spôsobilosti v súlade s usmerneniami uvedenými v oznámení Komisie COM(2010)0614 by mala byť povinnou súčasťou každého posúdenia vplyvu;
64. vyzýva Komisiu, aby presadzovala úplné vykonávanie existujúcich právnych predpisov, a to najmä s ohľadom na právne predpisy o vode, aby sa v čo najväčšom možnom rozsahu využili všetky príležitosti;
65. víta smernicu EÚ o kvalite palív ako dôležitý krok v rámci prístupu k spotrebe zdrojov založeného na životnom cykle a trvá na tom, aby dodávatelia pri vykonávaní tejto smernice uplatňovali osobitné predvolené hodnoty pre bitúmenové piesky;
66. domnieva sa, že siedmy environmentálny akčný program by mal poskytovať správny politický rámec na dosiahnutie vízie, míľnikov a cieľov Plánu pre Európu efektívne využívajúcu zdroje;
67. vyzýva Komisiu, aby skontrolovala politiky EÚ a aby posúdila okrem iného národné

- akčné plány pre energiu z obnoviteľných zdrojov a spoločnú poľnohospodársku politiku z hľadiska ich vplyvu na efektívne využívanie zdrojov;
68. domnieva sa, že Európa efektívne využívajúca zdroje by mohla byť vhodným rámcom na vytváranie ekologických pracovných miest pre všetkých a bez diskriminácie;
 69. domnieva sa, že efektívnemu využívaniu zdrojov často bránia ťažkopádne administratívne postupy; vyzýva Komisiu, aby zjednodušila procesy získavania oprávnení a umožnila tak lepšiu realizáciu efektívneho využívania zdrojov; v tejto súvislosti víta iniciatívu Komisie týkajúcu sa smernice o transparentnosti;
 70. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili kampane zamerané na informovanie a vzdelávanie verejnosti s cieľom zvýšiť využívanie produktov vyrobených z recyklovaného odpadu;
 71. vyzýva na opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa čo najefektívnejšie využívanie zdrojov stalo kľúčovým prvkom regionálnej politiky; zdôrazňuje, že efektívnosť využívania zdrojov treba riešiť aj na regionálnej a miestnej úrovni, a to s ohľadom na potenciál, hendikepy a rôzne úrovne rozvoja európskych regiónov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby miestne a regionálne orgány zladili svoje opatrenia v oblasti efektívneho využívania zdrojov so stratégiou Európa 2020;

Medzinárodný rozmer

72. považuje efektívne a udržateľné využívanie zdrojov a rozdeľovanie zdrojov za hlavné prvky priemyselnej politiky EÚ, ktorá by tiež mala udávať súčasné a budúce vonkajšie vzťahy Únie; v tejto súvislosti sa domnieva, že obchod s environmentálnym tovarom a službami slúži ako nástroj trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorý je prospešný z hľadiska obchodu, ako aj životného prostredia;
73. zastáva názor, že spravodlivý, otvorený a nediskriminačný mnohostranný obchodný systém a ochrana životného prostredia by sa mali vzájomne posilňovať a mali by prinášať úžitok miestnym spoločnostiam za predpokladu, že multilaterálne obchodné pravidlá sa upravujú tak, aby lepšie zodpovedali environmentálnym výzvam a základným ľudským potrebám;
74. žiada Komisiu, aby do súčasných a budúcich rokovaní EÚ na dvojstrannom alebo mnohostrannom základe vo väčšej miere zahrnula otázky týkajúce sa surovín, napríklad a) obmedzenia pre vývoz a b) investičné aspekty;
75. zdôrazňuje, že značné otvorenie globálnych trhov environmentálnemu tovaru a službám, ktoré by podporovalo udržateľnú spotrebu, povedie k rozšíreniu možností vývozu, vytvoreniu nových pracovných miest spojených so šírením nových ekologických technológií, inováciami a konkurencieschopnosťou a tiež k nižším cenám, vyššej kvalite a väčšiemu výberu pre spotrebiteľov;
76. víta prácu, ktorá sa vykonala počas kola obchodných rokovaní Svetovej obchodnej organizácie v Dauhe o znížení alebo odstránení colných a necolných prekážok obchodu s environmentálnym tovarom a službami, a dôrazne nabáda jednotlivé strany, aby nezávisle od budúceho kola rokovaní v Dauhe pokračovali v práci zameranej na jasné vymedzenie environmentálneho tovaru a služieb, ktoré by zahŕňalo aj sociálnu

zodpovednosť, environmentálne normy EÚ a zásady spravodlivého obchodu;

77. naďalej trvá na tom, že všetky súčasné dvojstranné a regionálne európske obchodné dohody musia obsahovať ambicióznú kapitolu o udržateľnosti, tak ako nedávne dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou, Kolumbiou, Peru a Strednou Amerikou; domnieva sa, že kapitolám o sociálnej a environmentálnej udržateľnosti by sa mala venovať rovnaká pozornosť ako obchodným aspektom dohody, a preto vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tieto kapitoly budú predmetom ustanovení o urovnávaní sporov v rámci budúcich dohôd o voľnom obchode;
78. domnieva sa, že zahrnutie colných preferencií na environmentálny tovar a služby vyrobené sociálne zodpovedným spôsobom do všeobecného systému preferencií by mohlo vytvoriť pridanú hodnotu v oblasti obchodu EÚ s rozvojovými krajinami a pôsobiť ako ďalší stimul na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a dlhodobých cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky;
79. domnieva sa, že v kontexte nadchádzajúcej konferencie RIO+20 je potrebná nová a intenzívna diskusia s účasťou všetkých členských štátov OSN, občianskej spoločnosti a odborov, a to najmä o účinnosti dobrovoľného charakteru sociálnej zodpovednosti podnikov;
80. zdôrazňuje, že ekologické inovácie v EÚ podporujú efektívnejšie využívanie zdrojov za našimi hranicami, a tak znižujú vyčerpávanie celosvetových zdrojov; preto naliehavo žiada členské štáty, aby posilnili svoje vnútroštátne stratégie efektívneho využívania zdrojov a aby sa podelili o svoje poznatky na celosvetovom fóre, akým je napríklad samit RIO+20; zastáva názor, že rýchlo rastúca celosvetová spotreba a ubúdajúce zdroje surovín povedú k potrebe investícií do globálne efektívneho využívania zdrojov;
81. poukazuje na to, že nadchádzajúci samit o Zemi RIO+20 by mohol byť dôležitým fórom na prerokovanie otázok týkajúcich sa účinnosti zdrojov a trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že nový súbor cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja by mohol odstrániť nedostatky miléniových rozvojových cieľov a stať sa úspešným nastávajúcim globálnym projektom, ktorý zohľadňuje neoddeliteľné prepojenie medzi životným prostredím a každým rozmerom rozvoja; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby na tejto konferencii zohrávali rozhodujúcu a pozitívnu úlohu s cieľom čeliť výzvam pri vytváraní inkluzívneho a ekologického hospodárstva v celosvetovom meradle;

o

o o

82. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.